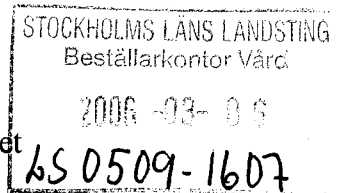

2006-02-23

PaN 0508-03279-32

Hälso- och sjukvårdsutskottet

Ankom

2006-03-06

Patientnämnden

Får ej logopedbehandling – oklart om betalningsansvar**Patientnämnden beslöt vid sammanträde 2006-02-21**

- att översända Patientnämndens skrivelse samt förvaltningens PM till Hälso- och sjukvårdsutskottet med begäran om en återföring för nämndens uppföljning senast 2006-06-30
- Att översända Patientnämndens skrivelse samt förvaltningens PM till Vård- och omsorgsberedningen Kommunförbundet Stockholms Län med begäran om en återföring för nämndens uppföljning senast 2006-06-30

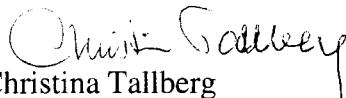
Patientnämnden har under året haft fler ärenden gällande rätt till logopedbehandling för personer i särskilt boende. I två av ärendena har landstinget och berörd stadsdel, efter skrivelse från Patientnämnden, kommit överens om att dela på kostnaden för det enskilda fallet i väntan på en övergripande överenskommelse.

Nämnden har även haft kontakt med Afasiföreningen, där flera liknande fall har varit aktuella.

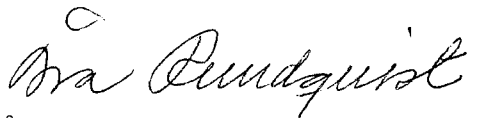
Patientnämnden finner det oacceptabelt att enskilda inte får den behandling som bedömts behövas på grund av oklar ansvarsfördelning mellan sjukvårdshuvudmännen. Då gällande lagstiftning och förarbeten inte ger någon tydlig vägledning, är frågan om kostnadsansvaret för logopedinsatser till personer i särskilt boende något som sjukvårdshuvudmännen måste komma överens om. På vissa håll t.ex i Södertälje, har kommunen tagit på sig ansvaret för att personer i särskilt boende får tillgång till logoped vid behov. Kommunen köper dessa tjänster av landstinget. På andra håll säger kommunen blankt nej och hänvisar till att ansvaret ligger hos landstinget. Att tillgången på vårdinsatser är beroende av var i länet en person bor är orimligt och inte förenligt med ansatsen i Socialstyrelsens Nationella riktlinjer för Strokesjukvård, där utgångspunkten är patientens möjlighet att få en likvärdig, kunskapsbaserad vård i alla delar av landet.

Även om frågan i det aktuella ärendet tillfälligt lösts genom att landstinget och Skarpnäcks stadsdelsförvaltning beslutat att dela på kostnaden för logopedträning, kvarstår ändå problemet rent principiellt. Det ska inte behöva vara så att en enskild persons behov av logopedträning tillgodoses tack vare att personen har anhöriga som orkar och kan strida för saken.

Patientnämnden anser att det är angeläget att en övergripande överenskommelse mellan landstinget och länets kommuner snarast kommer till stånd.

Christina Tallberg
ordförande

Åsa Rundquist
förvaltningschef

Bilaga: PM

Ankom

2006-02-06

Patientnämnden

Får ej logopedbehandling – oklart om betalningsansvar

Ärendet

Dotter skriver om sin far som insjuknade i stroke i april 2005. Innan han fick sin stroke var han fullt aktiv. Efter stroke blev han högersidigt förslamad och fick afasi. Efter vård på Södersjukhuset kom han till Dalens Geriatriska klinik för rehabilitering under fem veckor. Där träffade han en logoped tre –fyra gånger i veckan och gjorde stora framsteg. I juni flyttade mannen till ett kommunalt korttidsboende. Från geriatriken fick han en remiss för fortsatt logopedbehandling och en lista på logopeder med landstingsavtal. Dottern kontaktade logopederna på listan, men fick inte någon tid för fadern. Överallt fick hon frågan – ”Vem ska betala?” och med tillägget att ”landstinget väl inte betalar för personer i kommunalt boende”.

Biståndshandläggare i Skarpnäcks stadsdelsförvaltning meddelade att logopedträning inte ingår i kommunens ansvar. Från Landstingets Beställare Vård fick dottern besked om att det står i lagen att kommunen har ansvar för de boende, så landstinget betalar inte. Mellan dessa två besked har dottern tillbringat otaliga timmar i telefon med olika personer på kommun, landsting, Beställare Vård och Sveriges Kommuner och Landsting. Alla tycker att det hela är oacceptabelt, men att ”den andra” ska betala.

Enligt dottern blir fadern bättre för varje dag, men han missar både fysisk, intellektuell och social återhämtning på grund av sitt språkhandikapp. Han är träningsvillig, men de anhöriga kan inte ersätta en professionell logoped.

Utredning

Patientnämnden begärde yttrande från landstingets Beställare Vård och Skarpnäcks stadsdelsförvaltning. Nämnden föreslog att landstinget och stadsdelsförvaltningen skulle dela på kostnaden för mannens logopedträning, vilket skett i tidigare fall som nämnden drivit. I yttrande från Beställare Vård är Närsjukvård Stockholm beredd att betala hälften av kostnaden för logopedinsatserna. Från Skarpnäcks Stadsdelsförvaltning uttrycks dock i yttrande att då ansvarsfördelningen mellan landstinget och staden inte är löst, är man inte beredd att dela på kostnaden för logopedinsatserna. Behandlande läkare skrev remiss för fortsatt logopedbehandling, men läkaren har inte förväntat sig om att behandlingen skulle fortsätta efter utskrivningen.

Anmälaren inkom med genmäle. Hon var glad över att landstinget ville ta halva kostnaden. Hon sade sig också ha förståelse för att Skarpnäcks Stadsdelsförvaltning inte gör det med motiveringen att ansvarsfördelningen mellan landstinget och staden inte är löst. Det är dock orimligt att fadern inte får den vård han behöver och har rätt till på grund av administrativa problem. Efter många turer har dottern hittat en privat logoped som kan hjälpa fadern fram till dess att kostnadsfrågan är löst. Fadern träffar logopeden en gång i veckan till en kostnad av 800 kronor per timme. Träningen ger enligt dottern goda resultat.

Ett kompletterande yttrande begärdes från Skarpnäcks Stadsdelsförvaltning. I skrivelsen värdjade nämnden till stadsdelsförvaltningen att ompröva beslutet att inte ta på sig någon del av kostnaden. Skarpnäcks Stadsdelsförvaltning svarade att logopedinsatser efter läkarremiss måste

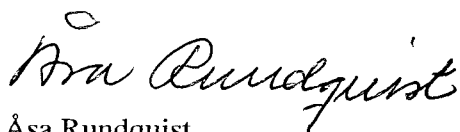
Patientnämnden finner det oacceptabelt att enskilda inte får den behandling som bedömts behövas på grund av oklar ansvarsfördelning mellan sjukvårdshuvudmännen. Då gällande lagstiftning och förarbeten inte ger någon tydlig vägledning, är frågan om kostnadsansvaret för logopedinsatser till personer i särskilt boende något som sjukvårdshuvudmännen måste komma överens om. På vissa håll t.ex i Södertälje, har kommunen tagit på sig ansvaret för att personer i särskilt boende får tillgång till logoped vid behov. Kommunen köper dessa tjänster av landstinget. På andra håll säger kommunen blankt nej och hänvisar till att ansvaret ligger hos landstinget. Att tillgången på vårdinsatser är beroende av var i länet en person bor är orimligt och inte förenligt med ansatsen i Socialstyrelsens Nationella riktlinjer för Strokesjukvård, där utgångspunkten är patientens möjlighet att få en likvärdig, kunskapsbaserad vård i alla delar av landet.

Även om frågan i det aktuella ärendet tillfälligt lösts genom att landstinget och Skarpnäcks stadsdelsförvaltning beslutat att dela på kostnaden för logopedträning, kvarstår ändå problemet rent principiellt. Det ska inte behöva vara så att en enskild persons behov av logopedträning tillgodoses tack vare att personen har anhöriga som orkar och kan strida för saken.

Patientnämnden anser att det är angeläget att en övergripande överenskommelse mellan landstinget och länets kommuner snarast kommer till stånd.

Nämnden föreslås besluta

- Att översända Patientnämndens skrivelse samt förvaltningens PM till Hälso- och sjukvårdsutskottet med begäran om en återföring för nämndens uppföljning senast 2006-06-30
- Att översända Patientnämndens skrivelse samt förvaltningens PM till Vård-och omsorgsberedningen Kommunförbundet Stockholms Län med begäran om en återföring för nämndens uppföljning senast 2006-06-30

Åsa Rundquist
Förvaltningschef